

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 180 (XXIV) — Nr. 281

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 27 aprilie 2012

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 228 din 15 martie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 5 alin. (2) și art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, precum și a dispozițiilor articolului unic al Legii nr. 107/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002	2-4
Decizia nr. 237 din 15 martie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 lit. c) și art. 56 alin. (2) lit. m) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat	4-5
Decizia nr. 238 din 15 martie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă	6-7
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
292. — Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.394/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice din domeniul infrastructurii de transport	7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 2 din 12 martie 2012	8-12
Decizia nr. 3 din 12 martie 2012	12-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 228**

din 15 martie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 5 alin. (2) și art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, precum și a dispozițiilor articolului unic al Legii nr. 107/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 5 alin. (2) și art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, precum și a dispozițiilor articolului unic al Legii nr. 107/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002, excepție ridicată de Ovidiu Eusebio Buruiană, Camelia Roșu, Marius Necula, Teodora Camelia Vișan, Mihaela Țânțaș, Costică Cojocaru, Mariana Cipriana Lazăr, Iuliana Radu, Dan Bozaru, Cristina Stroe, Grigore Țiplea, Nicolae Catrina, Diana Silvia Mihăilescu, Mihai Robert Negâci, Alexandru Cristian Bozdoc, Lăcrămioara Visterneanu, Diana Dochinoiu și Dumitru Remus Lomoș în Dosarul nr. 22.351/3/2007 al Tribunalului Cluj — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 223D/2011.

La apelul nominal lipsesc părțile.

Magistratul-asistent învederează că procedura de citare a părții Gregorian Bivolaru s-a realizat la 4 adrese din țară, fiind legal îndeplinită pentru acestea, și la o altă adresă din Suedia, pentru care nu s-a întors dovada de comunicare.

Cu privire la acest aspect, reprezentantul Ministerului Public apreciază că procedura de citare este legală, partea în cauză fiind citată în mod legal la un număr de 4 adrese.

Curtea, având în vedere aspectele relevate, în temeiul dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 47/1992, apreciază că procedura de citare a părții Gregorian Bivolaru este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra faptului că autorul Ovidiu Eusebio Buruiană a depus concluzii scrise, sens în care solicită admiterea excepției, iar partea Constantin Găitan a transmis, potrivit notei telefonice întocmite de grefier și depuse la dosar, că nu se poate prezenta în fața Curții din cauza condițiilor meteorologice.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune

concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Decizia nr. 78 din 20 ianuarie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 1.879/33/2010, **Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 5 alin. (2) și art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, precum și a dispozițiilor articolului unic al Legii nr. 107/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002.** Excepția a fost ridicată de Ovidiu Eusebio Buruiană, Camelia Roșu, Marius Necula, Teodora Camelia Vișan, Mihaela Țânțaș, Costică Cojocaru, Mariana Cipriana Lazăr, Iuliana Radu, Dan Bozaru, Cristina Stroe, Grigore Țiplea, Nicolae Catrina, Diana Silvia Mihăilescu, Mihai Robert Negâci, Alexandru Cristian Bozdoc, Lăcrămioara Visterneanu, Diana Dochinoiu și Dumitru Remus Lomoș în Dosarul nr. 22.351/3/2007 al Tribunalului Cluj — Secția penală în care se fac cercetări cu privire la săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile legale menționate sunt neconstituționale, deoarece la data adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002 nu a existat cazul excepțional care să legitimeze reglementarea criticată. Astfel, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 nu se referă la o stare excepțională de maximă urgență, iar adoptarea ei nu are în vedere fapte ori stări de fapt ce impun o iminentă rezolvare. În plus, ordonanța de urgență nu putea să cuprindă, în perioada anterioară revizuirii Constituției, reglementări normale obișnuite, motiv pentru care interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii nu constituia un caz excepțional, ce nu putea fi reglementat în procedura de legiferare obișnuită.

Pe cale de consecință, și Legea nr. 107/2006 conservă viciul de neconstituționalitate al ordonanței pe care a aprobat-o.

Totodată, câtă vreme, în opinia autorilor, ordonanța criticată este neconstituțională, fiind afectată de vicii extrinseci, atunci și dispozițiile art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 5 alin. (2) și art. 6 din același act normativ, ce țin de fondul reglementării, sunt neconstituționale.

Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori a admis recursul formulat împotriva încheierii de respingere ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate, arătând că are legătură cu soluționarea cauzei și că, pe fond, excepția este întemeiată, deoarece materia reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002, deși importantă, nu putea constitui *eo ipso* un caz excepțional.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 5 alin. (2) și art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob sau a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 28 martie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 107/2006, cu modificările și completările ulterioare, și dispozițiile articolului unic al Legii nr. 107/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 377 din 3 mai 2006, care au următorul conținut:

— Art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002: *„Constituirea unei organizații cu caracter fascist, rasist sau xenofob se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.”;*

— Art. 4 alin. (1) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002: *„Răspândirea sau vânzarea, prin orice mijloace, ori confecționarea de simboluri fasciste, rasiste sau xenofobe, precum și deținerea, în vederea răspândirii sau vânzării, a unor astfel de simboluri se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi.”;*

— Art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002: *„(2) Propaganda constă în răspândirea în mod sistematic sau în apologia unor idei, concepții ori doctrine, cu intenția de a convinge și de a atrage noi adepți.”;*

— Art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002: *„Negarea, contestarea, aprobarea sau justificarea, prin orice mijloace, în public, a Holocaustului, genocidului sau a crimelor contra umanității ori a efectelor acestora se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi sau cu amendă.”;*

— Articolul unic din Legea nr. 107/2006: *„Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31 din 13 martie 2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 28 martie 2002, cu următoarele modificări și completări: [...]”.*

Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 61 alin. (1) referitor la Parlament ca unică autoritate legiuitoare a țării și art. 115 alin. (4) și (5) referitor la delegarea legislativă din Constituția revizuită, precum și ale art. 114 alin. (4) și art. 58 alin. (1) din Constituția contemporană faptelor în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 429/2003 de revizuire a Constituției României.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prin Decizia nr. 67 din 3 februarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 18 februarie 2005, a statuat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 este constituțională. Astfel, Curtea a reținut că respectarea condițiilor delegării legislative trebuie analizată prin raportare la prevederile constituționale în vigoare la data la care Guvernul a emis ordonanța. În prezenta cauză Curtea urmează a stabili dacă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 s-a adoptat cu respectarea condițiilor prevăzute de dispozițiile constituționale ale art. 114 alin. (4), în redactarea sa anterioară revizuirii și republicării Constituției. În această privință, ordonanța este considerată de autorul excepției ca fiind neconstituțională, în sensul că adoptarea ei nu a fost justificată de existența vreunui caz excepțional.

Curtea a reținut că, în absența unei definiții constituționale a noțiunii de „caz excepțional”, așa cum s-a statuat prin Decizia nr. 65 din 20 iunie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 129 din 28 iunie 1995, acesta trebuie privit în raport cu „necesitatea și urgența reglementării unei situații care, datorită circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public”. Astfel, în speța examinată, existența cazului excepțional a fost determinată de urgența reglementării mai stricte a domeniului vizat, datorită necesității promovării principiilor statului de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, dreptatea, pluralismul politic și egalitatea între oameni reprezintă valori supreme. Or, împiedicarea proliferării manifestărilor extremiste de tip fascist, rasist sau xenofob a constituit și constituie o preocupare constantă a comunității internaționale, atât la nivelul organismelor europene și internaționale, cât și la nivelul legislațiilor naționale. Prevenirea și combaterea incitării la ură națională, rasială sau religioasă corespund cerințelor Uniunii Europene în domeniu, constituind, în același timp, un semnal pozitiv dat de statul român pentru combaterea rasismului, antisemitismului și xenofobiei. Eficiența acestui semnal depinde în mare măsură de urgența cu care statul român adoptă măsurile legislative necesare pentru sancționarea acestor fapte.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziei mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, inclusiv în ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 5 alin. (2) și art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002, care incriminează pe fond anumite fapte antisociale.

Cât privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic al Legii nr. 107/2006, Curtea constată că autorul acesteia și-a fundamentat critica pe un raționament principal, potrivit căruia o ordonanță neconstituțională conferă și legii de aprobare același caracter. Or, câtă vreme, așa cum s-a arătat mai sus, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 este, din punct de vedere extrinsec, constituțională, atunci și legea de aprobare este adoptată în conformitate cu Constituția, nepunându-se problema acoperirii vreunui viciu de neconstituționalitate ce ar izvorî din nerespectarea dispozițiilor art. 115 alin. (4)—(6) din Legea fundamentală.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 5 alin. (2) și art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, precum și a dispozițiilor articolului unic al Legii nr. 107/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002, excepție ridicată de Ovidiu Eusebio Buruiană, Camelia Roșu, Marius Necula, Teodora Camelia Vișan, Mihaela Țânțaș, Costică Cojocaru, Mariana Cipriana Lazăr, Iuliana Radu, Dan Bozaru, Cristina Stroe, Grigore Țiplea, Nicolae Catrina, Diana Silvia Mihăilescu, Mihai Robert Negâci, Alexandru Cristian Bozdoc, Lăcrămioara Visterneanu, Diana Dochinoiu și Dumitru Remus Lomoș în Dosarul nr. 22.351/3/2007 al Tribunalului Cluj — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 15 martie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 237

din 15 martie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 lit. c) și art. 56 alin. (2) lit. m) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Doina Suliman	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 lit. c) și art. 53 alin. (2) lit. m) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, excepție ridicată de Remus Jugănarul în Dosarul nr. 3.986/2/2010 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 357D/2011.

La apelul nominal răspunde, pentru partea Baroul București, avocatul Iosif Friedmann Nicolescu, cu delegație depusă la dosar, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent-șef referă asupra cauzei și arată că partea Baroul București a depus la dosar note scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul avocatului prezent, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere jurisprudența în materie a Curții Constituționale, pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 2 februarie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 3.986/2/2010, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 lit. c) și art. 53 alin. (2) lit. m) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat.**

Excepția a fost ridicată de Remus Jugănarul, reclamant într-o cauză în contencios administrativ având ca obiect anularea unor decizii ale Uniunii Naționale a Barourilor din România și ale Baroului București.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 40 alin. (1), art. 41 alin. (1), art. 45 și art. 53, deoarece dispun suspendarea din calitatea de avocat pentru neplata taxelor și contribuțiilor profesionale timp de trei luni. În acest sens, arată, în esență, că „prin aceste texte de lege se urmărește înregimentarea tuturor avocaților și insuflarea unei stări de temere și nesiguranță că, în cazul neplătii acestor taxe, poți fi suspendat din profesie, fiind în imposibilitatea de a-ți mai câștiga pâinea”. În continuare, autorul excepției precizează că ar fi fost „de acord cu constituționalitatea acestor texte, în măsura în care ar fi constituit măsuri de avertizare și nu măsuri prohibitive ale dreptului la muncă”.

Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 27 lit. c) și art. 53 alin. (2) lit. m) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 6 martie 2001, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care aveau următoarea redactare:

— Art. 27 lit. c): „*Calitatea de avocat este suspendată: [...]*

c) în caz de neplată totală sau parțială a taxelor și a contribuțiilor profesionale către barou, către U.N.B.R. și către sistemul propriu de asigurări sociale, timp de 3 luni de la scadența acestora și până la lichidarea integrală a datoriilor;”.

— Art. 53 alin. (2) lit. m): „*Consiliul baroului are următoarele atribuții: [...]*

m) suspendă din exercitarea profesiei, pe durata neplății taxelor, avocatul care nu achită taxele și contribuțiile prevăzute de lege și de statutul profesiei timp de 3 luni de la scadența acestora, dacă a fost avertizat despre neplată și nu s-a conformat obligației;”.

Ulterior sesizării Curții Constituționale, Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 7 februarie 2011, dându-se textelor de lege o nouă numerotare, astfel că dispozițiile art. 27 lit. c) și cele ale art. 53 alin. (2) lit. m) se regăsesc, identic, în dispozițiile art. 28 lit. c) și art. 56 alin. (2) lit. m) din lege, asupra cărora urmează să se pronunțe instanța constituțională.

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că aceste texte de lege încalcă prevederile constituționale ale art. 40 alin. (1) referitoare la dreptul de asociere, ale art. 41 alin. (1)

potrivit cărora „*Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit*”, art. 45 privind libertatea economică și ale art. 53 referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege menționate au mai fost supuse controlului de constituționalitate pentru critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 406 din 14 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 6 septembrie 2005, și prin Decizia nr. 242 din 19 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 16 martie 2009, Curtea a statuat că instituirea prin legea care reglementează exercitarea profesiei de avocat a unor obligații pentru cei în cauză, precum și a unor măsuri sancționatorii față de cei ce încalcă regulile prevăzute este întru totul legitimă.

Astfel, Curtea a constatat că dreptul la muncă prevăzut de art. 41 din Constituție nu are legătură cu măsura suspendării din funcție a unui avocat în cazul neîndeplinirii unor obligații prevăzute de lege, deoarece art. 1 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 prevede, referitor la categoria profesională a cărei activitate o reglementează, că „*Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei*”.

Totodată, Curtea a reținut că suspendarea din profesie a avocatului pentru neplata totală sau parțială a taxelor și a contribuțiilor profesionale este o sancțiune proporțională în raport cu scopul urmărit, și anume executarea obligațiilor profesionale ale avocatului. O atare sancțiune are, practic, ca efect obligarea avocatului suspendat să își plătească taxele și contribuțiile profesionale pentru a-și putea relua activitatea avocațială.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, considerentele și soluția deciziei amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Distinct de cele statuate în deciziile menționate, se reține că, de principiu, invocarea art. 53 din Constituție în susținerea excepțiilor de neconstituționalitate ridicate trebuie să se facă raportat la un drept sau la o libertate fundamentală pretins a fi încălcată, exigență constituțională nerespectată în prezenta cauză.

De altfel, soluția legislativă instituită prin dispozițiile de lege criticate nu constituie o restrângere a exercitării dreptului de a profesa avocatura, ci o garanție legală stabilită în scopul asigurării unui climat de ordine în valorificarea de către titulari a drepturilor și intereselor legitime. Avocatura este un serviciu public, al cărui specific impune necesitatea prevederii, prin lege, a unor condiții de exercitare a acestei profesii. Instituirea, prin legea care reglementează exercitarea profesiei de avocat, a unor obligații pentru cei în cauză, precum și a unor măsuri sancționatorii față de cei ce încalcă regulile prevăzute nu încalcă sub niciun aspect prevederile constituționale invocate.

Față de motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 lit. c) și art. 53 alin. (2) lit. m) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, excepție ridicată de Remus Jugănar în Dosarul nr. 3.986/2/2010 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 15 martie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 238

din 15 martie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Doina Suliman	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Genel International” — S.R.L. Rebra în Dosarul nr. 2.769/265/2008 al Judecătoriei Năsăud și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 371D/2011.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 10 februarie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 2.769/265/2008, **Judecătoria Năsăud a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă.**

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de pârâta Societatea Comercială „Genel International” — S.R.L. Rebra într-o cauză civilă având ca obiect pretenții, în contradictoriu cu reclamanta Primăria Comunei Telciu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție, deoarece intervin și schimbă, pe calea ordonanței de urgență, competența de soluționare a litigiilor comerciale în funcție de valoarea litigiului, care aparține numai legii.

Instanța de judecată apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 2 din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 479 din 2 octombrie 2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 219/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 15 iulie 2005, dispoziții care au următoarea redactare:

„Tribunalul judecă:

1. în primă instanță:

a) procesele și cererile în materie comercială al căror obiect are o valoare de peste 1 miliard lei, precum și procesele și cererile în această materie al căror obiect este neevaluabil în bani;

b) procesele și cererile în materie civilă al căror obiect are o valoare de peste 5 miliarde lei, cu excepția cererilor de împărțeață judiciară, a cererilor în materia succesorală, a cererilor neevaluabile în bani și a cererilor privind materia fondului funciar, inclusiv cele de drept comun, petitorii sau, după caz, posesorii, formulate de terții vătămați în drepturile lor prin aplicarea legilor în materia fondului funciar;

c) conflictele de muncă, cu excepția celor date prin lege în competența altor instanțe;

d) procesele și cererile în materie de contencios administrativ, în afară de cele date în competența curților de apel;

e) procesele și cererile în materie de creație intelectuală și de proprietate industrială;

f) procesele și cererile în materie de expropriere;

g) cererile pentru încuviințarea, nulitatea sau desfacerea adopției;

h) cererile pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare săvârșite în procesele penale;

i) cererile pentru recunoașterea, precum și cele pentru încuviințarea executării silite a hotărârilor date în țări străine;

2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii în primă instanță;

3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului;

4. în orice alte materii date prin lege în competența lor.”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prin Decizia nr. 46 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 108 din 28 mai 1996, a statuat că, prin aprobarea ordonanței de către Parlament, întregul său

conținut devine lege, care apare astfel ca un act juridic distinct de fosta ordonanță, ale cărei dispoziții menținute prin legea de aprobare operează ca norme legale de la data intrării în vigoare a legii.

În speță, Curtea constată că adoptarea Legii nr. 219/2005 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de

procedură civilă s-a realizat cu respectarea dispozițiilor art. 115 alin. (5) teza finală din Constituție, potrivit cărora „Ordonanța de urgență cuprinzând norme de natura legii organice se aprobă cu majoritatea prevăzută la articolul 76 alineatul (1)”, acest din urmă text constituțional stabilind că „Legile organice și hotărârile privind regulamentele Camerelor se adoptă cu votul majorității membrilor fiecărei Camere”.

Față de motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Genel International” — S.R.L. Rebra în Dosarul nr. 2.769/265/2008 al Judecătorei Năsăud.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 15 martie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,

Doina Suliman

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.394/2010
privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice
din domeniul infrastructurii de transport**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Guvernului nr. 1.394/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice din domeniul infrastructurii de transport, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 2 februarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 1, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Se aprobă standardele de cost, prevăzute în anexa nr. 1, al căror conținut este prevăzut în anexele nr. 2—33.”

2. **Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:**
„Art. 5. — Anexele nr. 1—33 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.”

3. **Anexa nr. 1 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 1*), care face parte integrantă din prezenta hotărâre.**

4. **După anexa nr. 22 se introduc unsprezece noi anexe, anexele nr. 23—33, al căror conținut este prevăzut în anexele nr. 2—12*), care fac parte integrantă din prezenta hotărâre.**

PRIM-MINISTRU
MIHAI-RĂZVAN UNGUREANU

Contrasemnează:

p. Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Gheorghe Dobre,
secretar general
Ministrul finanțelor publice,
Bogdan Alexandru Drăgoi

București, 11 aprilie 2012.

Nr. 292.

*) Anexele nr. 1—12 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 2

din 12 martie 2012

Dosar nr. 2/2012

Livia Doina Stanciu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele Secției I civile
Corina Michaela Jîjiie	— președintele Secției penale
Ionel Barbă	— președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal
Adrian Bordea	— președintele Secției a II-a civile
Mirela Sorina Popescu	— judecător la Secția penală
Ionuț Matei	— judecător la Secția penală
Ilie Iulian Dragomir	— judecător la Secția penală
Maricela Cobzariu	— judecător la Secția penală
Magdalena Iordache	— judecător la Secția penală — judecător-raportor
Ioana Bogdan	— judecător la Secția penală
Săndel Lucian Macavei	— judecător la Secția penală
Mariana Ghena	— judecător la Secția penală
Georgeta Barbălată	— judecător la Secția penală
Simona Cristina Neniță	— judecător la Secția penală
Sofica Dumitrașcu	— judecător la Secția penală
Alixandri Vasile	— judecător la Secția penală
Geanina Cristina Arghir	— judecător la Secția penală
Ana Hermina Iancu	— judecător la Secția penală
Florentin Sorin Drăguț	— judecător la Secția I civilă
Cristina Luzescu	— judecător la Secția I civilă
Adriana Chioseaua	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Florica Voicu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Simona Camelia Marcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție prin Sesizarea nr. 12.422/2.874/III-5/2011, „în vederea interpretării și aplicării unitare a dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, și art. 127 din Codul penal, respectiv dacă transmiterea, potrivit dispozițiilor legale în materie, a unui mandat european de arestare emis de către autoritățile judiciare române constituie sau nu o cauză specială de întrerupere a prescripției executării pedepsei”.

Reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, învederând că există o jurisprudență neunitară, în sensul că unele instanțe au apreciat că emiterea de către autoritățile române a unui mandat european de arestare constituie o cauză specială de întrerupere a prescripției executării pedepsei, iar, dimpotrivă, altele au apreciat că emiterea mandatului european de arestare nu întrerupe cursul prescripției executării pedepsei.

A fost arătată opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în sensul că transmiterea directă a mandatului european de arestare emis de autoritățile române către autoritățile judiciare ale altui stat membru pe teritoriul căruia a fost localizată persoana, indiferent dacă aceasta este sau nu este arestată provizoriu în vederea predării, are efectul de întrerupere a prescripției executării pedepsei conform dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, cu referire la dispozițiile art. 127 din Codul penal.

De asemenea, s-a mai susținut că transmiterea mandatului european prin difuzare nu produce efectul întreruptiv de prescripție.

Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Livia Doina Stanciu, a declarat dezbaterea închisă, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

1. Problema de drept ce a generat practica neunitară

Prin recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a arătat că în practica judiciară națională nu există un punct de vedere unitar cu privire la stabilirea faptului dacă, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, și ale art. 127 din Codul penal, transmiterea, potrivit dispozițiilor legale în materie, a unui mandat european de arestare emis de către autoritățile judiciare române constituie sau nu o cauză specială de întrerupere a prescripției executării pedepsei.

2. Examenul jurisprudențial

Prin recursul în interesul legii se arată că, în urma verificării jurisprudenței la nivel național cu privire la stabilirea faptului dacă „transmiterea, potrivit dispozițiilor legale în materie, a unui

Completul competent să judece recursul în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 2/2012 este constituit conform dispozițiilor art. 414 alin. 3 din Codul de procedură penală, modificat și completat prin Legea nr. 202/2010, raportate la dispozițiile art. 27² din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința completului este prezidată de doamna Livia Doina Stanciu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Gabriela Scutea, procuror adjunct al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă magistratul-asistent din cadrul Secțiilor Unite, doamna Alina Gabriela Păun, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

mandat european de arestare emis de către autoritățile judiciare române constituie sau nu o cauză specială de întrerupere a prescripției executării pedepsei”, a fost relevată o practică neunitară.

3. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

3.1. Într-o primă orientare a practicii, unele instanțe au apreciat că emiterea de către autoritățile române a unui mandat european de arestare constituie o cauză specială de întrerupere a cursului prescripției executării pedepsei.

În acest sens, s-a argumentat că mandatul european de arestare, fiind, conform Deciziei-cadru 2002/584/JAI din 13 iunie 2002 a Consiliului Uniunii Europene, o cerere de extrădare în procedură simplificată, devin incidente prevederile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată (anexele nr. 1—15).

În cadrul acestei orientări de practică judiciară, alte instanțe au decis că numai arestarea provizorie în vederea predării, în baza unui mandat european de arestare emis de autoritățile române, determină întreruperea cursului prescripției executării pedepsei, în condițiile art. 127 alin. 1 din Codul penal, considerând că măsura arestării provizorii echivalează cu începerea executării pedepsei (anexele nr. 16—18).

În favoarea concluziei că emiterea unui mandat european de arestare de către autoritățile române constituie o cauză specială ce întrerupe prescripția executării pedepsei, s-a arătat că prin Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene 2002/584/JAI din 13 iunie 2002 s-a concretizat hotărârea luată în cadrul Consiliului European de la Tampere din 1999 ca, între statele membre ale Uniunii Europene, să se înlocuiască procedura formală de extrădare, în cazul persoanei ce se sustrage de la executarea unei pedepse privative de libertate aplicate printr-o hotărâre de condamnare rămasă definitivă, cu o procedură de predare simplificată, respectiv o procedură accelerată, în cazul persoanei ce se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată.

S-a mai susținut că într-o atare procedură dispozițiile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 sunt aplicabile, mandatul european de arestare fiind, în fapt, procedura simplificată de extrădare.

În consecință, în privința întreruperii cursului prescripției executării pedepsei, emiterea mandatului european de arestare produce aceleași efecte ca depunerea unei cereri de extrădare.

3.2. Într-o a doua orientare a practicii, alte instanțe au apreciat că emiterea mandatului european de arestare nu întrerupe cursul prescripției executării pedepsei, motivându-se că prevederile art. 33 alin. (2) din lege vizează numai depunerea unei cereri de extrădare, nefiind permisă aplicarea acestei reglementări prin analogie și instituției mandatului european de arestare (anexele nr. 19—34).

În susținerea acestei idei s-a argumentat în sensul că mandatul european de arestare nu poate fi echivalat cu o cerere de extrădare, instanța neputând proceda la o interpretare prin analogie a textelor de lege, aceasta nefiind permisă în materia dreptului penal.

S-a subliniat că, dacă în ipoteza cererii de extrădare art. 33 alin. (2) din legea menționată stabilește că aceasta întrerupe prescripția executării pedepsei, în cazul emiterii unui mandat european de arestare nu există o astfel de prevedere.

În contextul acestei abordări s-a evidențiat că cele două forme de cooperare internațională — extrădarea și mandatul european de arestare —, deși prezentând elemente comune cu privire la natura și regimul lor juridic, sunt reglementate distinct, iar normele în materia extrădării nu au caracter de norme generale, având aplicabilitate doar în această materie.

Împrejurarea că prin același act normativ a fost introdus un nou sistem simplificat — mandatul european de arestare — nu transformă, în opinia acestor instanțe, normele ce reglementează această formă de cooperare în norme speciale.

4. Opinia procurorului general

Soluția propusă de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este în sensul orientării jurisprudențiale potrivit căreia dispozițiile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, sunt incidente și în materia mandatului european de arestare, cu distincția ce se impune în raport cu localizarea persoanei solicitate.

În considerarea condițiilor în care se produc efectele art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, în domeniul extrădării, precum și a elementelor ce conturează natura și regimul juridic al mandatului european de arestare, s-a concluzionat că depunerea/formularea cererii de extrădare — cauză cu caracter întreruptiv al prescripției executării pedepsei — nu poate avea loc decât în măsura în care persoana solicitată este localizată și statul de executare a cererii este cunoscut.

Per a contrario, atât timp cât persoana ce se sustrage de la urmărirea penală, de la executare nu este localizată, autoritățile române emit mandatul de urmărire internațională în vederea extrădării (art. 65 din Legea nr. 302/2004, republicată), ipoteză în care nu se produce întreruperea prescripției.

Pe de altă parte, se arată că mandatul european de arestare este o instituție similară extrădării, simplificată, ce a eliminat anumite etape în solicitarea/predarea între statele membre ale Uniunii Europene a persoanei în vederea tragerii la răspundere penală sau a executării pedepsei.

Se argumentează că raportul dintre cele două instituții este de la general la special, de la general la particular, iar în absența unor norme speciale nu se poate invoca extinderea interpretării prin analogie a prevederilor art. 33 alin. (2) din lege.

Spre deosebire de cererea de extrădare, care se formulează/depune numai dacă persoana este localizată, mandatul european de arestare se emite cu satisfacerea condițiilor prevăzute în art. 88 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, republicată, indiferent dacă persoana este localizată sau nu.

În prima situație, transmiterea directă a mandatului european de arestare emis de autoritățile române către autoritățile judiciare ale statului membru pe teritoriul căruia a fost localizată persoana solicitată are caracterul unei cereri de extrădare, impunându-se inclusiv recunoașterea efectului prevăzut de lege pentru cererile de extrădare, respectiv caracterul de cauză specială de întrerupere a prescripției, conform art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată.

Cu atât mai mult efectul întreruperii cursului prescripției trebuie constatat în ipoteza în care față de persoana căutată se ia măsura arestării în scopul predării pe baza mandatului european de arestare, momentul arestării marcând debutul executării obligației persoanei la respectarea dreptului statului român, iar durata arestului executat în statul străin fiind dedusă din durata pedepsei [art. 15 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, republicată].

În contextul în care persoana căutată nu este localizată, iar mandatul european de arestare este transmis prin intermediul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională, care procedează la difuzarea sa pe canalele specifice, se susține că transmiterea prin difuzare nu poate fi asimilată cu o cerere de extrădare, întrucât nu sunt verificate elementele definitorii ale extrădării, statul de executare nefiind identificat, iar derularea procedurii nefiind efectiv îndreptată împotriva persoanei căutate.

Într-o asemenea situație, se apreciază că, nefiind îndeplinite exigențele legii, transmiterea mandatului european de arestare prin difuzare [art. 65 alin. (4), art. 88 alin. (6) și art. 90 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată] nu produce efectul întreruptiv de prescripție.

5. Raportul asupra recursului în interesul legii

Proiectul de soluție propus prin raportul întocmit în cauză a vizat prima soluție identificată de examenul jurisprudențial, în sensul că efectul de întrerupere a prescripției executării

pedepsei potrivit art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, cu referire la art. 127 din Codul penal, se impune a fi recunoscut transmiterii directe a mandatului european de arestare emis de autoritățile române către autoritățile judiciare ale altui stat membru, pe teritoriul căruia a fost localizată persoana, indiferent dacă aceasta este ori nu este arestată provizoriu în vederea predării.

Nu produce efectul întreruptiv de prescripție a executării pedepsei transmiterea mandatului european de arestare prin difuzare.

S-a argumentat, în esență, că transmiterea directă a mandatului european de arestare emis de către autoritățile române către autoritățile judiciare ale statului membru pe teritoriul căruia a fost localizată persoana solicitată întrunește toate elementele ce caracterizează o cerere de extrădare, caz în care se impune a fi recunoscut efectul prevăzut de lege, anume acela de cauză specială de întrerupere a prescripției, potrivit art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, în contextul în care actul îndreptat împotriva persoanei solicitate urmărește conformarea persoanei acuzate ori condamnate la procedurile penale pentru care este căutată.

Cu atât mai mult efectul întreruptiv de prescripție, conform art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, se impune a fi recunoscut în situația în care față de persoana solicitată se dispune și se ia măsura arestării provizorii în vederea predării în baza mandatului european de arestare emis de autoritățile române, momentul arestării marcând momentul de început al executării obligației persoanei la respectarea dreptului statului român, în condițiile în care arestul executat în statul străin este considerat a fi efectuat în faza de executare a procesului penal și urmează a se deduce din durata pedepsei, potrivit art. 15 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, republicată.

Cea de-a doua ipoteză, aceea în care persoana solicitată nu este localizată, mandatul european de arestare fiind transmis prin intermediul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională, în scopul difuzării sale pe canale specifice, nu poate fi asimilată unei cereri de extrădare, atât timp cât nu se identifică elementele de esență ale extrădării, și anume o solicitare expresă de predare adresată autorităților statului de executare care să vizeze persoana căutată și care să fi fost efectiv localizată pe teritoriul aceluși stat, astfel încât exigențele art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, nu sunt satisfăcute.

6. Înalta Curte de Casație și Justiție

Din examinarea dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, rezultă că depunerea cererii de extrădare întrerupe prescripția neîmplinită anterior.

Pe de altă parte, dispozițiile art. 127 din Codul penal statuează cu privire la întreruperea cursului prescripției executării, în sensul că termenul de prescripție a executării pedepsei prevăzut în art. 126 din Codul penal, pentru persoana fizică, se întrerupe prin începerea executării pedepsei sau prin săvârșirea din nou a unei infracțiuni, iar sustragerea de la executare, după începerea executării pedepsei, face să curgă un nou termen de prescripție de la data sustragerii.

Prescripția executării pedepsei constă în înlăturarea forței coercitive a unei hotărâri definitive de condamnare, prin trecerea unei perioade de timp prevăzute de lege fără ca ea să fie executată, reprezentând o cauză de stingere a dreptului de a impune, prin constrângere, executarea pedepsei ce a fost aplicată unei persoane.

Rațiunea prescripției executării pedepsei este aceeași cu cea a prescripției răspunderii penale, eficiența executării pedepsei diminuându-se până la dispariție prin trecerea unui interval de timp suficient de mare în care sancțiunea nu a fost executată.

Prin natura sa juridică, prescripția, fie că este a executării pedepsei, fie că vizează însăși răspunderea penală, apare ca o renunțare anticipată a autorităților de a cere sau a impune sancțiuni penale executabile, dacă acestea nu s-au produs într-o perioadă apreciată ca fiind rezonabilă de legiuitor.

În registrul circumstanțelor care întrerup cursul prescripției executării pedepsei, legiuitorul român a reglementat 3 cauze, și anume: când infractorul se sustrage de la executarea pedepsei, când începe executarea pedepsei și, în fine, când săvârșește o nouă infracțiune.

Principalul efect al sustragerii de la executare, după începerea executării pedepsei, îl constituie curgerea unui nou termen de prescripție, începând cu data sustragerii.

Instituția întreruperii cursului prescripției executării pedepsei, în lumina prevederilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, cu referire la efectele, în această materie, a transmiterii unui mandat european de arestare emis de către autoritățile judiciare române altui stat membru a generat interpretarea și aplicarea neunitară a legii.

Dacă în cazul depunerii cererii de extrădare, prin voința legiuitorului, s-a instituit o cauză specială de întrerupere a cursului prescripției, atât a răspunderii penale, cât și a executării pedepsei [art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată], analiza reglementării mandatului european de arestare nu identifică o prevedere similară.

Interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, și ale art. 127 din Codul penal implică, în mod obligatoriu, examinarea instituției mandatului european de arestare din perspectiva unei proceduri de extrădare simplificate.

În esență, pasul spre mandatul european de arestare a fost făcut prin termenii concluziilor de după întâlnirea de la Tampere: procedura formală a extrădării ar trebui să fie suprimată între statele membre, pentru persoanele care au tendința de a scăpa de răspunderea în fața justiției, după ce au făcut obiectul unei condamnări definitive, și ar trebuie să fie înlocuită de un simplu transfer al persoanei.

Se poate observa, așadar, că mandatul european de arestare acoperă un câmp de aplicare identic cu cel al extrădării, căreia în concret i se substituie, referindu-se atât la faza dinaintea pronunțării hotărârii într-un proces penal, cât și la cea de după pronunțarea ei.

Din această perspectivă, argumentele exprimate de procurorul general referitor la caracterul special al procedurii mandatului european de arestare, în raport cu extrădarea, sunt întemeiate.

De asemenea, interpretarea logică și sistematică a dispozițiilor art. 65 și 66 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu privire la incidența prevederilor art. 33 alin. (2) din aceeași lege determină concluzia că cererea de extrădare poate fi formulată/depusă numai în condițiile în care persoana solicitată este localizată și statul de executare a cererii este, prin urmare, cunoscut.

Per a contrario, atât timp cât persoana solicitată care se sustrage de la urmărirea penală sau de la executare nu este localizată, devine funcțională instituția urmăririi internaționale în vederea extrădării, emițându-se mandat în acest sens, fără însă a se putea susține că emiterea și difuzarea unui asemenea mandat ar genera întreruperea prescripției.

În mod rațional, câtă vreme persoana nu este localizată și statul de executare nu este cunoscut, se conturează o imposibilitate obiectivă de formulare/depunere a cererii de extrădare, autoritățile române neavând posibilitatea unei manifestări efective în vederea tragerii la răspundere penală a persoanei respective sau a supunerii acesteia la executarea unei pedepse, manifestare ce ar fi de esența cauzelor ce întrerup prescripția.

Procedura mandatului european de arestare a reprezentat un pas înainte prin elementele de noutate în planul predării infractorilor între statele membre, al simplificării și operativității cu care se realizează cooperarea juridică în interiorul Uniunii Europene, aspecte consacrate prin Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene 2002/584/JAI din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare în interiorul Uniunii Europene.

În fond, mecanismul unui mandat european de arestare constituie transferul unei persoane dintr-un stat membru în altul — înlocuind procedura tradițională a extrădării —, un sistem pe orizontală care se substituie extrădării în toate materiile, inclusiv în domeniul recunoașterii mutuale a deciziilor în justiție, decizii ce se impun a fi executate automat pe întreg teritoriul Uniunii Europene.

Instituirea mandatului european de arestare, valabil numai în interiorul Uniunii Europene, a înlocuit practic Convenția europeană de extrădare, care rămâne valabilă în relația dintre un stat membru și alte state din Europa ce nu sunt membre ale Uniunii Europene.

În considerare a celor expuse, raportul dintre cele două instituții — extrădarea și mandatul european de arestare — este unul de la general la special, de la general la particular, iar în măsura în care reglementarea mandatului european de arestare nu cuprinde norme edictate într-un anume domeniu, devin aplicabile normele de drept cu caracter general în materia extrădării.

În adevăr, reglementarea mandatului european de arestare nu oferă o prevedere cu privire la efectul întreruptiv al prescripției executării pedepsei în situația emiterii mandatului european de arestare, astfel cum instituția extrădării o face prin dispozițiile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată.

Incidența acestor norme și în materia mandatului european de arestare devine posibilă în baza raportului dintre cele două instituții, fără a se putea invoca, în mod fundamentat, extinderea prin analogie a acestor prevederi.

Este știut că aplicarea legii penale prin analogie constituie o atingere adusă securității juridice a cetățeanului și deschide calea spre o aplicare arbitrară a normelor dreptului penal, în doctrina română apreciindu-se că principiul legalității se opune întotdeauna aplicării legii penale prin analogie.

În problematica în discuție se poate constata că nu ne aflăm în situația interpretării extensive prin analogie a dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată — dispoziții de altfel în defavoarea persoanei solicitate —, procedeu unanim considerat ca fiind inadmisibil, atât timp cât procedura mandatului european de arestare este în sine procedura simplificată, accelerată a extrădării, normele cu caracter general fiind pe deplin aplicabile acestei proceduri speciale.

Analogia în defavoarea inculpatului — analogia *in malam partem* — este de altfel interzisă și în plan european, jurisprudențial, Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuând în mod constant că art. 7 din Convenție evidențiază, între altele, interdicția aplicării legii penale prin analogie în defavoarea inculpatului.

Deși se impune a recunoaște originalitatea mandatului european de arestare, din perspectiva modificărilor procedurale aduse, a importanței încrederii reciproce, ca principiu fundamental al executării, el reprezintă, în sine, o extrădare inovativă, devenind astfel firesc ca dispozițiile privind extrădarea, care nu se regăsesc în mod expres în reglementarea mandatului european de arestare, să-și afle incidența.

Prevederile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, care instituie o cauză specială de întrerupere a cursului prescripției, atât a răspunderii penale, cât și a executării pedepsei, prin formularea/depunerea cererii de extrădare, sunt

aplicabile, în consecință, și în materia mandatului european de arestare.

Transmiterea mandatului european de arestare autorităților judiciare de executare se realizează, în mod distinct, în funcție de localizarea persoanei solicitate.

Astfel, în situația localizării acesteia, devin incidente prevederile art. 88 alin. (3) lit. a) și art. 89 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, republicată, iar în ipoteza în care persoana solicitată nu este localizată, mandatul european de arestare se transmite prin intermediul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, care procedează la difuzarea acestuia pe canalele specifice.

Transmiterea directă a mandatului european de arestare emis de către autoritățile române către autoritățile judiciare ale statului membru pe teritoriul căruia a fost localizată persoana solicitată întrunește toate elementele care caracterizează o cerere de extrădare, caz în care se impune a fi recunoscut efectul prevăzut de lege, și anume acela de cauză specială de întrerupere a prescripției, potrivit art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată.

O asemenea manifestare expresă a autorităților române, în sensul solicitării de predare, adresată autorităților statului pe teritoriul căruia se află infractorul ori persoana condamnată ce a fost în mod efectiv localizată, în temeiul mandatului european de arestare, întrunește, în mod deplin, exigențele unei cauze care justifică întreruperea prescripției, în contextul în care actul îndreptat împotriva persoanei solicitate urmărește conformarea persoanei acuzate ori condamnate la procedurile penale pentru care este căutată.

O asemenea concluzie este întemeiată în raport cu natura, conținutul și finalitatea instituției prescripției răspunderii penale și a executării pedepsei, astfel cum a fost concepută de legiuitorul român.

În acest sens, un act precum mandatul european de arestare relevă existența și persistența acțiunii autorităților judiciare de tragere la răspundere penală a infractorilor ori de supunere a acestora la executarea unei pedepse cu închisoarea și implică exercițiul efectiv al acestei acțiuni, constituind, fără îndoială, un act procesual întreruptiv de prescripție.

Cu atât mai mult efectul întreruptiv de prescripție, conform art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, se impune a fi recunoscut în situația în care față de persoana solicitată se dispune și se ia măsura arestării provizorii în vederea predării în baza mandatului european de arestare emis de autoritățile române, momentul arestării marcând momentul de început al executării obligației persoanei la respectarea dreptului statului român.

Un argument în plus este acela că arestul executat în statul străin este considerat a fi efectuat în faza de executare a procesului penal și urmează a se deduce din durata pedepsei, potrivit art. 15 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, republicată.

Cea de-a doua ipoteză, aceea în care persoana solicitată nu este localizată, mandatul european de arestare fiind transmis prin intermediul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională, în scopul difuzării sale pe canale specifice, nu poate fi asimilată unei cereri de extrădare, atât timp cât nu se identifică elementele de esență ale extrădării, și anume o solicitare expresă de predare adresată autorităților statului de executare care să vizeze persoana căutată și care să fi fost efectiv localizată pe teritoriul aceluia stat.

Este evident într-o asemenea situație că procedura nu este efectiv îndreptată împotriva persoanei căutate, iar exigențele art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, nu sunt satisfăcute.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 414⁴ și 414⁵ din Codul de procedură penală, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 202/2010,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, și ale art. 127 din Codul penal, stabilește că:

Transmiterea directă a mandatului european de arestare emis de autoritățile române către autoritățile judiciare ale altui stat membru, pe teritoriul căruia a fost localizată persoana, indiferent dacă aceasta este sau nu arestată provizoriu în vederea predării, are efect de întrerupere a prescripției executării pedepsei.

Nu produce efect întreruptiv de prescripție transmiterea mandatului european de arestare prin difuzare.

Obligatorie, potrivit art. 414⁵ alin. 4 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 12 martie 2012.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
LIVIA DOINA STANCIU

Magistrat-asistent,
Alina Gabriela Păun

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 3

din 12 martie 2012

Dosar nr. 3/2012

Livia Doina Stanciu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele Secției I civile
Corina Michaela Jîjîie	— președintele Secției penale
Ionel Barbă	— președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal
Adrian Bordea	— președintele Secției a II-a civile
Mirela Sorina Popescu	— judecător la Secția penală
Ionuț Matei	— judecător la Secția penală
Ilie Iulian Dragomir	— judecător la Secția penală
Maricela Cobzariu	— judecător la Secția penală — judecător-raportor
Magdalena Iordache	— judecător la Secția penală
Ioana Bogdan	— judecător la Secția penală
Săndel Lucian Macavei	— judecător la Secția penală
Mariana Ghena	— judecător la Secția penală
Georgeta Barbălată	— judecător la Secția penală
Simona Cristina Neniță	— judecător la Secția penală
Sofica Dumitrașcu	— judecător la Secția penală
Alixandri Vasile	— judecător la Secția penală
Geanina Cristina Arghir	— judecător la Secția penală
Ana Hermina Iancu	— judecător la Secția penală
Florentin Sorin Drăguț	— judecător la Secția I civilă
Cristina Luzescu	— judecător la Secția I civilă
Adriana Chioseaua	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Florica Voicu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Simona Camelia Marcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul competent să judece recursul în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 3/2012 este constituit conform dispozițiilor art. 414⁴ alin. 3 din Codul de procedură penală, modificat și completat prin Legea nr. 202/2010, raportate la dispozițiile art. 27² din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința completului este prezidată de doamna Livia Doina Stanciu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Gabriela Scutea, procuror adjunct al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă magistratul-asistent din cadrul Secțiilor Unite, doamna Alina Gabriela Păun, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție prin Sesizarea nr. 11.052/2.432/III-5/2011, „vizând posibilitatea recunoașterii și punerii în executare a amenzii penale, în ipoteza specială în care aceasta este aplicată de statul străin de condamnare alături de pedeapsa închisorii, în cauzele având ca obiect cereri de transfer de persoane condamnate”.

Reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, învederând că există o jurisprudență neunitară, în sensul că unele instanțe au apreciat că instanța investită cu soluționarea cererii de transfer al persoanei condamnate într-un

penitenciar din România, în vederea continuării executării pedepsei aplicate de instanța de judecată din statul solicitant, recunoaște și pune în executare și pedeapsa amenzii penale aplicată în statul străin de condamnare, alături de pedeapsa închisorii, iar, dimpotrivă, altele au apreciat că nu se poate dispune recunoașterea, alături de pedeapsa închisorii, și a amenzii penale, întrucât statul de condamnare nu a solicitat executarea sancțiunii pecuniare, aspect care rezultă din cererea de transfer formulată de statul străin.

A fost arătată opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în sensul că, în cazul în care printr-o hotărâre penală străină s-a dispus atât condamnarea la pedeapsa închisorii, cât și condamnarea la pedeapsa amenzii, instanța de judecată sesizată în scopul recunoașterii hotărârii penale de condamnare în integralitatea ei și al transferării persoanei condamnate pentru continuarea executării pedepsei privative de libertate într-un penitenciar din România se pronunță atât cu privire la pedeapsa privativă de libertate, cât și cu privire la pedeapsa amenzii aplicată prin hotărârea penală străină de condamnare, în conformitate cu dispozițiile art. 137 din Legea nr. 302/2004, republicată.

Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Livia Doina Stanciu, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎN ALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

1. Problema de drept ce a generat practica neunitară

Prin recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a arătat că în practica judiciară națională nu există un punct de vedere unitar cu privire la stabilirea faptului dacă, în cazul în care printr-o hotărâre penală străină s-a dispus atât condamnarea la pedeapsa închisorii, cât și condamnarea la pedeapsa amenzii, instanța de judecată sesizată în scopul recunoașterii hotărârii penale străine de condamnare în integralitatea ei și al transferării persoanei condamnate se pronunță atât cu privire la transferarea persoanei condamnate în vederea executării pedepsei privative de libertate, cât și cu privire la executarea pedepsei amenzii aplicate prin hotărârea penală străină de condamnare.

2. Examenul jurisprudențial

Prin recursul în interesul legii se arată că, în urma verificării jurisprudenței la nivel național cu privire la „posibilitatea recunoașterii și punerii în executare a amenzii penale, în ipoteza specială în care aceasta este aplicată de statul străin de condamnare alături de pedeapsa închisorii, în cauzele având ca obiect cereri de transfer de persoane condamnate”, au fost evidențiate două orientări cu privire la acest aspect și, prin urmare, caracterul neunitar al practicii judiciare.

3. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

3.1. Într-o primă orientare a practicii s-a considerat că instanța investită cu soluționarea cererii de transfer al persoanei condamnate într-un penitenciar din România, în vederea continuării executării pedepsei aplicate de instanța de judecată din statul solicitant, recunoaște și pune în executare și pedeapsa amenzii penale aplicată în statul străin de condamnare alături de pedeapsa închisorii (anexele nr. 1—11), argumentându-se că, în conformitate cu dispozițiile art. 158 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea internațională în materie penală, republicată, în cazul în care statul român optează pentru continuarea executării pedepsei aplicate în statul de condamnare, el trebuie

să respecte felul și durata pedepsei prevăzute în hotărârea de condamnare.

De asemenea, s-a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 137 alin. (2) și (6) din Legea nr. 302/2004, republicată, hotărârile penale străine recunoscute și executate în România produc aceleași efecte ca hotărârile pronunțate de instanțele române, iar începerea executării pedepsei în România are ca efect renunțarea statului străin la executarea pedepsei pe teritoriul acestuia, cu excepția cazului în care condamnatul se sustrage de la executarea pedepsei, caz în care acest stat redobândește dreptul la executare.

În acest sens s-a pronunțat și instanța supremă (anexa nr. 12), iar la acest punct de vedere au aderat și instanțele în marea lor majoritate prin soluțiile pronunțate în cauze.

3.2. Într-o a doua orientare a practicii s-a considerat că nu se poate dispune recunoașterea alături de pedeapsa închisorii și a amenzii penale, dacă statul de condamnare nu a solicitat executarea sancțiunii pecuniare, aspect care rezultă din cererea de transfer formulată în cauză (anexele 13—18), argumentându-se că executarea sancțiunilor pecuniare este reglementată în secțiunea a 4-a a Legii nr. 302/2004, republicată, care conține dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Deciziei-cadru 2005/214/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a sancțiunilor pecuniare.

Conform dispozițiilor menționate, recunoașterea sancțiunilor pecuniare comportă o procedură diferită, care include prezentarea de către statul solicitant a unui certificat emis conform anexei nr. 3 la Legea nr. 302/2004, republicată. În conținutul acestui certificat statul solicitant trebuie să precizeze dacă permite aplicarea de către statul de executare a unor sancțiuni alternative în eventualitatea imposibilității de a executa decizia care aplică sancțiunea pecuniară și care sunt sancțiunile care pot fi aplicate, respectiv felul sancțiunilor (privarea de libertate, munca în folosul comunității sau alte sancțiuni) și nivelul maxim al sancțiunii.

În aceste situații, s-a reținut că obiectul sesizării este strict delimitat de cererea de transfer, iar procedura de urmat trebuie să corespundă acestei solicitări, respectiv transferul condamnatului numai pentru executarea pedepsei închisorii, nu și pentru executarea sancțiunii pecuniare.

4. Opinia procurorului general

Soluția propusă de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este în sensul orientării jurisprudențiale potrivit căreia, în cazul în care printr-o hotărâre penală străină s-a dispus atât condamnarea la pedeapsa închisorii, cât și condamnarea la pedeapsa amenzii, instanța de judecată sesizată în scopul recunoașterii hotărârii penale de condamnare în integralitatea ei și al transferării persoanei condamnate pentru continuarea executării pedepsei privative de libertate într-un penitenciar din România se pronunță atât cu privire la pedeapsa privativă de libertate, cât și cu privire la pedeapsa amenzii aplicată prin hotărârea penală străină de condamnare, în conformitate cu dispozițiile art. 137 din Legea nr. 302/2004, republicată.

Legiuitorul a prevăzut că transferarea unui condamnat într-un alt stat se poate face numai în urma unei proceduri de recunoaștere a hotărârii de condamnare pe teritoriul statului unde va fi transferat și că prin Convenția europeană asupra persoanelor condamnate și Protocolul adițional adoptat la Strasbourg în 18 decembrie 1997, în titlul VI din Legea nr. 302/2004, republicată, este prevăzută procedura prin care

se poate realiza transferarea persoanelor condamnate în ipoteza în care statul român este statul de executare.

Prin voința expresă a legiuitorului, Curtea de Apel București este instanța competentă a se pronunța cu privire la acceptarea sau respingerea cererii de transfer, recunoașterea hotărârii străine de condamnare, precum și dreptul de a dispune fie continuarea executării pedepsei aplicate de statul de condamnare, fie conversiunea condamnării, dacă felul pedepsei aplicate sau durata acesteia este incompatibilă cu legislația română, conform art. 158 sau 159 din Legea nr. 302/2004, republicată.

Cu privire la acest aspect, dispozițiile art. 157 alin. (3) din Legea nr. 302/2004, republicată, stabilesc că executarea pedepsei este guvernată de legea statului de executare, iar în procedura de continuare a executării pedepsei reglementată în art. 10 din Convenție și art. 158 din Legea nr. 302/2004, republicată, statul de executare continuă activitatea începută de statul de condamnare, succedându-i în totalitate acestuia.

În cazul în care statul român optează pentru continuarea executării pedepsei aplicate în statul de condamnare, el trebuie să respecte felul și durata pedepsei prevăzute în hotărârea de condamnare, neputându-le modifica, scop în care instanța va analiza și va stabili compatibilitatea cu legislația română a felului și duratei pedepsei dispuse prin hotărârea judecătorească străină.

Având în vedere aceste dispoziții legale, în examinarea îndeplinirii condițiilor transferării prevăzute de art. 143 din Legea nr. 302/2004, republicată, instanța trebuie să se raporteze la întreaga durată a pedepsei ce se execută în statul de condamnare.

Potrivit dispozițiilor art. 137 alin. (2) și (6) din Legea nr. 302/2004, republicată, hotărârile penale străine recunoscute și executate în România produc aceleași efecte ca hotărârile pronunțate de instanțele române, iar începerea executării în România are ca efect renunțarea statului străin la executarea pedepsei pe teritoriul acestuia, exceptând cazul în care condamnatul se sustrage de la executarea pedepsei, caz în care acest stat redobândește dreptul la executare. În cazul pedepsei amenzii, statul străin redobândește dreptul la executare începând din momentul în care este informat asupra neexecutării totale sau asupra executării parțiale a acestei pedepse.

5. Raportul asupra recursului în interesul legii

Proiectul de soluție propus prin raportul întocmit în cauză a vizat prima soluție identificată de examenul jurisprudențial, în sensul că, în cazul în care printr-o hotărâre penală străină s-a dispus atât condamnarea la pedeapsa închisorii, cât și condamnarea la pedeapsa amenzii, instanța de judecată sesizată în scopul recunoașterii hotărârii penale străine de condamnare în integralitatea ei și al transferării persoanei condamnate se pronunță atât cu privire la transferarea persoanei condamnate în vederea executării pedepsei privative de libertate, cât și cu privire la executarea pedepsei amenzii aplicate prin hotărârea penală străină de condamnare.

S-a arătat că argumentele de drept reglementate atât prin legislația internă, cât și prin legislația internațională pledează și susțin această primă opinie.

În ipoteza specială a recunoașterii și punerii în executare a amenzii penale, în cazul în care aceasta este aplicată de statul străin de condamnare alături de pedeapsa închisorii, instanțele investite cu astfel de cereri vor aplica pentru realizarea transferării și recunoașterii unei astfel de hotărâri procedura prevăzută în art. 9 paragraful 1 lit. a din Convenția europeană asupra transferării persoanelor condamnate, adoptată la

Strasbourg la 21 martie 1983, excluzând posibilitatea schimbării condamnării persoanei transferate. Posibilitatea adaptării pedepsei este prevăzută doar în două ipoteze: natura sau durata pedepsei este incompatibilă cu legislația națională.

În dreptul intern, art. 159 din Legea nr. 302/2004, republicată, permite conversiunea ori schimbarea condamnării, dacă felul pedepsei aplicate de instanța străină sau durata acesteia este incompatibilă cu legislația română, deoarece executarea pedepsei este guvernată de legea statului de executare.

Legea nr. 302/2004, republicată, prevede o singură situație în care autoritatea judiciară de executare poate modifica sancțiunea pecuniară, respectiv ipoteza prevăzută în art. 242, când hotărârea se referă la fapte care nu au fost comise pe teritoriul statului emitent, instanța română putând decide să reducă suma pedepsei la suma maximă prevăzută, pentru fapte similare, de legea română, atunci când faptele intră în competența instanțelor române.

6. Înalta Curte de Casație și Justiție

Transferarea persoanelor condamnate, ca formă a cooperării judiciare internaționale în materie penală, este reglementată prin Convenția europeană asupra transferării persoanelor condamnate, adoptată la Strasbourg la 21 martie 1983.

În dreptul intern, transferarea persoanelor condamnate este reglementată de Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 143 din Legea nr. 302/2004, republicată, transferarea unei persoane condamnate în vederea executării pedepsei poate avea loc numai în următoarele condiții:

- a) condamnatul este resortisant al statului de executare;
- b) hotărârea este definitivă;
- c) la data primirii cererii de transferare, condamnatul mai are de executat cel puțin 6 luni din durata pedepsei. În cazuri excepționale, în baza acordului dintre statele implicate, transferarea poate avea loc chiar dacă partea de pedeapsă neexecutată este mai mică de 6 luni;
- d) transferul este consimțit de către persoana condamnată sau, dacă în raport cu vârsta ori cu starea fizică sau mintală a acesteia unul dintre cele două state consideră necesar, de către reprezentantul persoanei. Consimțământul nu se cere în cazul evadatului care se refugiază în statul de executare al cărui resortisant este;

e) faptele care au atras condamnarea constituie infracțiuni, potrivit legii statului de executare;

f) statul de condamnare și statul de executare trebuie să se pună de acord asupra acestei transferări; în caz contrar transferarea nu poate avea loc.

Potrivit dispozițiilor art. 3 alin. 1 din Convenția europeană asupra transferării persoanelor condamnate, adoptată la Strasbourg la 21 martie 1983, transferarea persoanei condamnate nu poate avea loc în termenii convenției decât în condițiile următoare:

a) condamnatul trebuie să fie resortisant al statului de executare;

b) hotărârea trebuie să fie definitivă;

c) durata condamnării pe care cel condamnat o mai are încă de executat trebuie să fie de cel puțin 6 luni la data primirii cererii de transferare sau să fie nedeterminată;

d) transferul este consimțit de către persoana condamnată sau, dacă în raport cu vârsta sau cu starea fizică ori mintală a acesteia unul dintre cele două state consideră necesar, de către reprezentantul persoanei;

e) acțiunile sau omisiunile care au dat naștere condamnării trebuie să constituie o infracțiune penală în raport cu dreptul

statului de executare sau ar trebui să constituie o astfel de infracțiune, dacă ar fi survenite pe teritoriul său;

f) statul de condamnare și statul de executare trebuie să se pună de acord asupra acestei transferări.

Analiza cumulativă a acestor dispoziții legale relevă neechivoc că, în ipoteza specială a recunoașterii și punerii în executare a amenzii penale, în cazul în care aceasta este aplicată de statul străin de condamnare alături de pedeapsa închisorii, instanțele investite cu astfel de cereri vor aplica pentru realizarea transferării și recunoașterii unei astfel de hotărâri procedura prevăzută în art. 9 paragraful 1 lit. a din Convenția europeană asupra transferării persoanelor condamnate, adoptată la Strasbourg la 21 martie 1983, excluzând posibilitatea schimbării condamnării persoanei transferate. Posibilitatea adaptării pedepsei este prevăzută doar în două ipoteze: natura sau durata pedepsei este incompatibilă cu legislația națională.

Art. 9 paragraful 1 lit. b din Convenție și art. 157 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, republicată, permit autorităților competente ale statului de executare să aleagă între două proceduri alternative de executare:

— fie să continue executarea condamnării imediat sau în baza unei hotărâri judecătorești, situație în care este obligatoriu a se respecta felul și durata pedepsei prevăzute în hotărârea de condamnare;

— fie să schimbe condamnarea, printr-o hotărâre a acestui stat dată într-o procedură judiciară sau administrativă, înlocuind astfel sancțiunea aplicată în statul de condamnare printr-o sancțiune prevăzută de legislația statului de executare pentru aceeași infracțiune.

Statul de executare este continuatorul statului de condamnare, principiu care rezultă din art. 10 paragraful 1 din Convenția europeană asupra transferării persoanelor condamnate, care prevede că, în caz de continuare a executării, statul de executare este legat de natura juridică și durata sancțiunii, așa cum rezultă ele din condamnare.

Convenția acceptă totuși, în paragraful 2 al art. 10, dacă natura sau durata acestei sancțiuni este incompatibilă cu legislația statului de executare ori dacă legislația acestui stat o impune, ca statul de executare, printr-o hotărâre judiciară sau administrativă, să adapteze această sancțiune la pedeapsa ori măsura prevăzută de propria sa lege pentru infracțiuni de aceeași natură.

În dreptul intern, art. 159 din Legea nr. 302/2004, republicată, permite conversiunea ori schimbarea condamnării, dacă felul pedepsei aplicate de instanța străină sau durata acesteia este incompatibilă cu legislația română, deoarece executarea pedepsei este guvernată de legea statului de executare. În această situație, prin hotărâre judecătorească, se poate adapta cea pedeapsă la cea prevăzută de legea română pentru faptele care au atras condamnarea. Pedeapsa trebuie să corespundă, atât cât este posibil, felului pedepsei aplicate în statul de condamnare și nu poate să agraveze situația condamnatului.

Potrivit art. 233 alin. (2) pct. 1 din Legea nr. 302/2004, republicată, prin *pedeapsă pecuniară* se înțelege obligația de a plăti:

1.a) o sumă de bani drept condamnare pentru o infracțiune, pronunțată printr-o hotărâre;

b) compensația pronunțată prin aceeași hotărâre în beneficiul victimelor, dacă victima nu se poate constitui parte civilă la proces, iar instanța acționează în exercitarea competenței sale în materie penală;

c) o sumă de bani aferentă cheltuielilor cauzate de procedura judiciară sau administrativă care a dus la pronunțarea hotărârii;

d) o sumă de bani către un fond public sau către o organizație de sprijin pentru victime, pronunțată prin aceeași decizie.

Art. 240 din Legea nr. 302/2004, republicată, explică în alin. 1 că autoritățile judiciare române de executare recunosc o hotărâre fără alte formalități și iau imediat toate măsurile necesare pentru executarea acesteia, cu excepția cazului în care constată că este aplicabil unul dintre motivele de nerecunoaștere sau neexecutare prevăzute la art. 241 din aceeași lege, pentru ca în alin. (2) să arate că, dacă autoritatea judiciară română care a primit o hotărâre nu are competența de a o recunoaște și de a lua măsurile necesare în vederea executării acesteia, ea va trimite hotărârea, din oficiu, autorității competente și va aduce acest lucru la cunoștința autorității competente din statul emitent, în mod corespunzător.

Astfel, art. 241 din Legea nr. 302/2004, republicată, prevede că autoritățile judiciare române de executare recunosc o hotărâre fără alte formalități și iau imediat toate măsurile necesare pentru executarea acesteia, cu excepția cazului în care se constată că este aplicabil unul din motivele de nerecunoaștere sau neexecutare.

Legea nr. 302/2004, republicată, prevede o singură situație în care autoritatea judiciară de executare poate modifica sancțiunea pecuniară, respectiv ipoteza prevăzută în art. 242, când hotărârea se referă la fapte care nu au fost comise pe teritoriul statului emitent, instanța română putând decide să reducă suma pedepsei la suma maximă prevăzută, pentru fapte similare, de legea română, atunci când faptele intră în competența instanțelor române.

Analiza dispozițiilor legale menționate relevă că, în cazul în care statul român optează pentru continuarea executării pedepsei aplicate de statul de condamnare, el trebuie să respecte felul și durata pedepsei prevăzute în hotărârea de condamnare, întrucât hotărârile penale recunoscute și executate în România produc aceleași efecte ca hotărârile pronunțate de instanțele române, iar începerea executării pedepsei are ca efect renunțarea statului străin la executarea pe teritoriul său, exceptând cazul în care condamnatul se sustrage de la executarea pedepsei, caz în care acest stat redobândește dreptul la executare.

În cazul pedepsei amenzii, statul străin redobândește dreptul la executare începând din momentul în care este informat asupra neexecutării totale sau parțiale a acestei pedepse, pentru că altfel nu există nicio incompatibilitate de executare a pedepsei amenzii alături de pedeapsa închisorii, Codul penal român prevăzând inclusiv posibilitatea executării ambelor pedepse principale pentru ipoteza în care cererea de transfer în vederea executării pedepsei se referă în mod explicit și la pedeapsa amenzii.

A considera altfel echivalează cu încălcarea dispozițiilor art. 159 din Legea nr. 302/2004, republicată, referitoare la natura și durata pedepsei, lucru nepermis de lege, așa încât se impune ca, în cazul în care printr-o hotărâre penală străină s-a dispus atât condamnarea la pedeapsa închisorii, cât și condamnarea la pedeapsa amenzii, instanța de judecată sesizată în scopul recunoașterii hotărârii penale străine de condamnare în integralitatea ei și al transferării persoanei condamnate să se pronunțe atât cu privire la transferarea persoanei condamnate în vederea executării pedepsei privative de libertate, cât și cu privire la executarea pedepsei amenzii aplicate prin hotărârea penală străină de condamnare.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 414⁴ și 414⁵ din Codul de procedură penală, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 202/2010,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 137 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, stabilește că:

În cazul în care printr-o hotărâre penală străină s-a dispus atât condamnarea la pedeapsa închisorii, cât și condamnarea la pedeapsa amenzii, instanța de judecată sesizată în scopul recunoașterii hotărârii penale străine de condamnare în integralitatea ei și al transferării persoanei condamnate se pronunță atât cu privire la transferarea persoanei condamnate în vederea executării pedepsei privative de libertate, cât și cu privire la executarea pedepsei amenzii aplicate prin hotărârea penală străină de condamnare.

Obligatorie, potrivit art. 414⁵ alin. 4 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 12 martie 2012.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

LIVIA DOINA STANCIU

Magistrat-asistent,
Alina Gabriela Păun

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

